

WOORD VOORAF

Dat de beoefening van de economische en sociale geschiedenis van het gebied, dat sinds de 19e eeuw als de provincie Limburg te boek staat, een levendige en veelzijdige bezigheid is, hoopt deze aflevering van ons Jaarboek wederom aan te tonen. In elk geval is er naar gestreefd om in de verschillende artikelen een aantrekkelijke afwisseling van de behandelde stof te bieden.

In vroegere afleveringen heeft meermalen de demografie van Limburg in de 19e en 20e eeuw onderwerp van bespreking uitgemaakt. In vervolg op een artikel over de bevolkingscijfers tijdens de Franse tijd en de eerste helft van de 19e eeuw (Jaarboek VIII) werd nu gepoogd de bevolkingsaantallen van vóór die tijd te reconstrueren om zodoende een begin te maken met een verdere historisch-demografische analyse van de 17e en 18e eeuw.

De tweede bijdrage handelt over de geschiedenis van de mijnindustrie en behandelt de episode van de aanleg van de zijlijn van de spoorweg Maastricht-Aken, die bij Simpelveld aftakte naar de kolenmijnen in Kerkrade. De moeizame verwickelingen rond deze aanleg werpen een licht op de trage steenkoexploitatie van de Domaniale mijn in die tijd.

Met een geschiedenis van de Joden in de Maasstreek vanaf de vroege middeleeuwen tot de 18e eeuw behandelt Drs. J. C. G. M. Jansen een belangwekkend en tot heden vrijwel onbekend onderwerp uit de sociale geschiedenis, waarmede hij reeds het terrein afbakt, waarop hij zijn onderzoek in een uitvoeriger vorm hoopt voort te zetten.

Bij toeval werd in een Maastrichts dagblad van 1875 een artikel ontdekt, waarin een toekomstvoorspelling werd gegeven, hoe de stad er na honderd jaar zou uitzien. Deze optimistische fantasie werd gekleurd door de gedachte van een naderende kolonie tussen België en Nederland, waarvan men uiteraard hoge verwachtingen had. Het leek interessant om deze herinnering aan de eerste zuidelijke stappen ter verwerkelijking van een soort Benelux nog eens op te halen.

Het literatuuroverzicht geeft een vermelding van een aantal recente historische publicaties, die verschenen over Noord- of Zuid-Limburg of over andere gebieden of algemene onderwerpen, en door hun thema of methodiek van belang werden geacht. Plaatsgebrek dwong meermalen af te zien van een meer uitvoerige bespreking. Om deze reden moest ook het opnemen van archiefinventarissen of -overzichten achterwege blijven.

Oudergewoonte wordt het Jaarboek besloten met het jaarverslag. Aangezien in de vorige aflevering geen jaarverslag verscheen, werd besloten vanwege de continuïteit om in het jaarverslag 1974 ook de belangrijkste passages uit het verslag 1973 te vermelden. Aan het einde van dit jaarverslag volgt de naamlijst van de bestuursleden en een lijst van de begunstigers en contribuanten.

De redactie